1.	**କି ହୋଇଲା କା' ହୋଇଲା**

କାପାଇଁ ଧୋଇଲି କିଏ ଖାଇଲା

ଦଇବ କଲା, କୁଜି ବାଲୁ, ବାଲୁଆ ପଧାନ ହେଲା ।

(କାହାପାଇଁ ରଖିଲି, କିଏ ନେଲା , ଯିଏ କିଛି ନୁହେଁ, ସେ ମୁଖ୍ୟ ହେଲା ।)

୨.	**କିଏ ଲାଗିଲାଗି କରି ରେକେଟା,**

କିଏ ଶୂନ୍ୟରେ ମାରିଲା ଚକଟା।

(ଜଣେ ଚେଷ୍ଟା କରି କିଛି ପାଇଲା ନାହିଁ ।)

୩.	**ଚେଇଁ ଶୋଇଥିବ ଯିଏ**

ତାକୁ ଉଠାଇବ କିଏ ?

(ସବୁ ଜାଣି ଶୁଣି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନକରିବାର ଛଳନା କରିବା ।

୪.	**ଉପରେ ପଡି, କଖାରୁ ବଡି।**

(କେହି ଗୁରୁତ୍ବ ନଦେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ପ୍ରାଧାନ୍ୟଦେଖେଇ ହେବା।)

୫.	**ମନ ଦେଇଥାଏ ଏଣେ ତେଣିକି**

ହାତ ପାତିଥାଏ ଗୁଡିଆଣୀକୀ ।

(ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପ୍ରକୃତ ବିଷୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ ନଦେଇଅନାବଶ୍ୟକ ବିଷୟ ଆଡକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ।)

୬.	**ସଞ୍ଜେ ଫୁଟି ସକାଳେ ଯା'**

ଜହ୍ନି ଫୁଲର ଆୟୁଷ ପା'।

(ଅଳ୍ପାୟୁଷ ହେବାର ଆଶୀର୍ବାଦ ପଛରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ବ୍ୟଙ୍ଗ)

୭.	**ଦେବୀ ଗଡି ଗଡି ଯାଉଛି**

କୁଣ୍ଡା ପଥର କୁହାର ଖାଉଛି ।

(ଅନେକ ସମୟରେ ଗୁଣୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ଗୁରୁତ୍ବ ହୀନ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।)

୮.	**ତୁମେ ମଲେ ପଛେ ମର,**
ମୋ ନାକକୁ ଗୋଟିଏ ଗୁଣା କର।
(ସ୍ବାମୀର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ବ ନଦେଇ ସ୍ତ୍ରୀରଅଳଙ୍କାର ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ ।)

୯.	**ତୁଣ୍ଡରେ ମଧୁର ତୁଣ୍ଡରେ ବିଷ**
ତୁଣ୍ଡରେ ରହିଛି ରୋଗର ଓଷ ।
(ବଚନର ରୁକ୍ଷତା ଓ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ମଣିଷ ଉପରେ ଅନୁରୂପପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ।)

୧୦।	**ବଡଲୋକ ପାଦେ କଣ୍ଟା ଫୁଟିଗଲେ**
ସରବେ କହନ୍ତି ବ୍ୟଥା,
ଗରିବ ଯଦିବା ପାହାଡୁ ଗଡଇ
କେହି ନକହନ୍ତି ବ୍ୟଥା ।
(ଆମ ସମଜରେ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତି ଥିବା ଅନୁକମ୍ପାଗରିବ ପ୍ରତି ନଥାଏ ।)

୧୧।	**କ୍ଷୀର ଛାଡିଗଲେ କିକରେ ମାଆ**
ନଈ ଛାଡିଗଲେ କି କରେ ନାଆ ।
(ସ୍ବାର୍ଥ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁନିଆରେ ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କରଅତି ଆପଣାର,
ସ୍ବାର୍ଥ ତୁଟି ଗଲେ ସମସ୍ତେ ଦୂର ଓ ପରହୋଇଯାଆନ୍ତି ।)

୧୨।	**ତୁମୋତେ ମାର, ମୁଁ ତୋତେ ନମାରେ**
ମାରୁଥିବ ତୋତେ ଆନ ।
ଦେଖୁଥିବ ମୋର ଦୁଇ ନୟନଶୁଣୁଥିବ ଦୁଇକାନ ।
(ଦୁନିଆରେ ଯିଏ ଯାହାର ଅନିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚାହିଁବଭଗବାନ ତାର ଅନିଷ୍ଟ କରିବେ । ଅହିଂସା ପରମ ଧର୍ମ ।)

୧୩।	**କହି ଦେଉଥାଏ ପରକୁ**
ବୁଦ୍ଧି ନଆସଇ ଘରକୁ ।
(ଅନ୍ୟକୁ ଉପଦେଶ ଦେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ବିଷୟରେବୁଦ୍ଧି ହୀନତାର ପରିଚୟ ଦେଇଥାଏ ।)

୧୪। **ତୁଛାକୁ ଏତେ ମୁଦିନାହିଁ ଗୋଡ କଟାଡୁ କେତେ ।**
(ଯୋଗ୍ୟତା ନଥାଇ ନିଜକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଦେଖେଇ ହେବା)

୧୫। **ମଥାରେ ପଗଡି ପାଦରେ ତେଲ**
ବଇଦ ସାଙ୍ଗରେ ହୋଇବ ଗେଲ ।
(ସବୁବେଳେ ମୁଣ୍ଡରେ ପଗଡି ବାନ୍ଧିଲେ ଓ ପାଦରେ ତେଲଲଗାଇଲେ ମଣିଷ ନିରୋଗ ରହେ ।)

୧୬। **ଦଇବ ଦଉଡି ମଣିଷ ଗାଈ, ଯେଣିକି ଟାଣଇ ତେଣିକି ଯାଇ ।**
(ମଣିଷ ଈଶ୍ବରଙ୍କ ଇଛାର ଅଧୀନ)

୧୭। **ହାତକୁ ସୁନ୍ଦର ନଖ**
ମୁହଁକୁ ସୁନ୍ଦର କଲି ତିଳକ
ଏବେ ପଟା ବାଡି ଦେଖା।
(ପରିବର୍ତ୍ତିତ ସମୟ ଅନୁସାରେ ରୂପ ସଜ୍ଜାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନଆସିଥାଏ ।)

୧୮। **କ୍ଷେତକୁ ସୁନ୍ଦର ବାର ଫସଲ**
ଦେହକୁ ସୁନ୍ଦର ବୁଦ୍ଧି ଅକଲ ।
(କ୍ଷେତର ସୁନ୍ଦରତା ତାର ବାଡ ଓ ଫସଲରେ ମଣିଷରସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତାର ବୁଦ୍ଧି ଓ ବିବେକ ଭିତରୁ ଫୁଟି ଉଠେ ।)

୧୯। **ଟାହିଆ ଉପରେ ଟାହିଆ**
ତିନି ମୁଣ୍ଡ ଦଶ ଗୋଡ ଦେଖିଲୁକିରେ ବାୟା ।
(ଦୁଇ ବଳଦ ଓ ହଳିଆର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡ ଓ ଦଶ ଗୋଡ)

୨୦। **ଲେଉଟିଆ ଶାଗ ପଟାଳି ପଟାଳି**
ତହିଁ ମାଡିଗଲା ଶିଅ
ବୋହୁର ଗୁଣତ ବିକାଶ ହୋଇବ
ଆଉ କିଛି ଦିନ ରୁହ ।
(ନୂଆ ବୋହୂର ଅସଲ ରୂପ ସମୟ କ୍ରମେ ଜଣା ପଡେ।)

odia.org

୨୧। **ଭଙ୍ଗା ଆଇନାରେ ମୁହଁକୁ ଦେଖି**
ମାଙ୍କଡ ଦେଉଛି ମୁହୁଁକି ହସି ।
(ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକ ସବୁ କିଛି ଜାଣି ଶୁଣି କରେ ।)

୨୨। **ମୁଦି ଭଲ କରି ମାଜ, ଗୋଡ ଭଲ କରି ମାଜ**
ରାଜାଏ ଜାଣିଲେ ପରଜା ଜାଣିଲେ
ଆଉ କାହାପାଇଁ ଲାଜ ।
(ପ୍ରେମ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ପରେ ଆଉ ଲଜ୍ଜା କରିବାର କିଛି ନାହିଁ ।)

୨୩। **ଶିଳ ଶିଳପୁଆ ଗଗନେ ଉଡୁଛି,**
ଶିମିଳି ତୁଳା କହେ ମୋତେ ରଖ ।
(ଅଭିଜ୍ଞ ଓ କୁଶଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଫଳ ହେବା ପରେ ଅନଭିଜ୍ଞ ଓ
ଅଣକୁଶଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ପାରଦର୍ଶିତା ଦେଖାଇବା ହାସ୍ୟକର ଅଟେ ।

୨୪। **ଦିଆକୁ ଦିଆ ଆଦିଆକୁ ଦୁଆର ଦିଅ ।**
(ଯିଏ ଦିଏ ସିଏ ପାଏ,ଅଦିଆ ସବୁଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥାଏ)

୨୫। **ଏକାଦଶୀ ଦିନ ଏଗାର ବକତ**
ଦ୍ୱାଦଶୀ ଦିନ ଇଲିଶି
ତ୍ରୟୋଦଶୀ ଦିନ ତାମ୍ପଡା ଶୁଖୁଆ
ଟା ପିଉଛନ୍ତି ସନ୍ୟାସୀ।
(ଭଣ୍ଡ ଓ ଠକମାନଙ୍କ ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ କୁହା ଯାଇଛି ।)

୨୬। **ସାତ ଚକଟା ପୋଲୁହ ଘଣ୍ଟା**
ବିଭୁତିଭୂଷଣ ଗାଲିସି କଟା
ଚିଲ ପ୍ରସାଦରୁ ତିନି ଭୁବନ ଦେଖିଲି
ରେ ଟୋକା, ତୁ ମୋତେ ଦେଖଉଛୁବନିଶି କଣ୍ଟା।
(କଉ ମାଛର ଅସୀମ ଜୀବନୀ ଶକ୍ତି ଉପରେ ଉକ୍ତିଟି ଆଧାରିତ ଅଟେ।)

୨୭। **ନଖ ସନ୍ଧିରେ ମଳି,**

ବାହାରେ ବାହାରେ ଖାଲି ଝଗଡା

ଭିତରେ ଭିତରେ ମେଳି ।

(ଛଳନାପ୍ରବଣ ଲୋକମାନଙ୍କରପ୍ରତାରଣା ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ କୁହାଯାଇଛି ।)

୨୮। **ସକାଳ କୁଣିଆ କୁଣିଆ ନୁହେଁ**

ସକାଳ ମେଘ ମେଘ ନୁହେଁ ।

(ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ ଓଡିଶୀ ସମାଜରେ ସକାଳ ସକାଳ ଆସୁଥିବା ବନ୍ଧୁଙ୍କପାଇଁ କାହାର ସମୟ ନଥାଏ ।)

୨୯। **ବିରାଡି ଅଣପୁରୁଷା ଦେଖି**

ମୂଷା କରମ କରୁଛି ବସି ।

(ସୁରକ୍ଷା ଦାୟିତ୍ବରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ଆଳସ୍ୟ ପରାୟଣ ହୁଏ ତେବେ ଅସାମାଜିକତତ୍ତ୍ବମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାତ ବଢି ଯାଇଥାଏ।)

୩୦। **ଡରେଇ ଖାଇବ ନରକ ମାଛ**

ହଲେଇ ଖାଇବ ବରକୋଳି ଗଛ ।

(ବଳବାନ ଲୋକ ସବୁଠି ତାର ଶକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାଏ ।)

୩୧। **ଆବେ ପରଶୁ ଯାବେ ପରଶୁ**

ବାବୁ ପରଶୁରାମ,ଧନ କ୍ୟା ନାକରେ କାମ ।

(ଅର୍ଥ,ଏ ଦୁନିଆରେ ସବୁ କିଛିର ମାନଦଣ୍ଡ। ଅନାମଧେୟ

ବ୍ୟକ୍ତି ଅର୍ଥ ବଳରେ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିରେ ପରିଣତ ହୋଇପାରେ।)

୩୨। **ଛିଲୋ ଛତୁ ! ମେଘ ବରଷିଲେ କେତେତୁ ଫୁଟୁ ।**

(ଜଗତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ।)

୩୩। **ଗୋଦରୀ ଲୋ ଗୋଡକୁ ଅନା ।**

(ଅନ୍ୟକୁ ସମାଲୋଚନା କରିବା ଆଗରୁ ନିଜକୁ ଦେଖ)

୩୪। **ଯା ପୁଅକୁ ସାପ କାମୁଡିଥାଏ,**

ତା ମାଆ ପାଳ ଦଉଡି ଦେଖିଲେ ଡରେ।

(ଯାହାର ଯେଉଁଠି ଦୁର୍ବଳତା ଥାଏ, ସେ ସବୁଠି ତାକୁହିଁ ଭେଟିଥାଏ ।)

୩୫। **ଅଣ୍ଟାରେ ନଥାଇ ଧନ**

ପୁଅ ବାହାକରି ମନ ।

(ଧନହୀନ ଲୋକର ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ଯୋଜନା

ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ହୋଇଥାଏ ।)

୩୬। **ଆଲୋ ସଖୀ, ଆପଣା ମହତ ଆପେ ରଖି।**

(ନିଜର ସମ୍ମାନ ନିଜେ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ।)

୩୭। **ଭାସିଯାଉଥିଲୁ ମାଝି ନଈରେ ଧରି ଆଣିଥିଲି ତୋତେ**

ଟାକୁଆ ଗାଲରେ ମାଉଁସ ଲାଗିଲା

ଜବାବ ଦେଉଛୁ ମୋତେ ।

(ଉପକାରୀ ଲୋକର ଉପକାରକୁ ଭୁଲି ମୁହଁରେ ଜବାବଦେବା ।)

୩୮। **ମାଡତ ଖାଇଲୁ,ବେଶ୍ କଲୁ,**

ହାତେ ରାନ୍ଧିବାଢି ଖା,

ଚୁଲି ଫୁଙ୍କୁ ଫୁଙ୍କୁ ନିଶ ପୋଡିଗଲା

ମାଡର ଅସୁଲ ପା ।

(ମଣିଷ ଯାହା ଭୋଗେ ତାହା ତାର ନିଜ କର୍ମର ଫଳ)

୩୯। **ଠଅକ ପିଢାକୁ ଝଲସ ପାଣି**

ତୃଣ ଦିଆ ଗୁଣ, ଲୁଣଠୁ ଜାଣ ।

(ଅତିଥିଙ୍କୁ ବସିବା ପାଇଁ ଦିଆ ଯାଉଥିବା ପିଢାର ଠଅକ ଶବ୍ଦରୁ ଓ ପାଣିର ସ୍ବଚ୍ଛ ଝଲକରୁ ତଥା ଲୁଣ ଛିଞ୍ଚିଡାରୁ ତରକାରୀର ସ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିହୋଇଥାଏ ।)

୪୦। **ମାରନା ମୁଁ ମଲିଣି,ପୋଇ ଖାଡି ପରି ହେଲିଣି ।**
(ଦୁର୍ବଳ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ନିର୍ଯାତିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ଆଉ ଅତ୍ୟାଚାର ନକରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।)

୪୧। **ମଣିଷ ହାଇ, ଗଛର ଛାଇ**
ଯେଣେ ପଡେ ତେଣେ ଉଧାଏ ନାହିଁ ।
(ଗଛର ଛାଇ ଯେପରି ତା ତଳେ ଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ଗଛ ମାନଙ୍କୁ ବଢିବାକୁ ଦିଏନାହିଁ, ସେହିପରି ମଣିଷର ଅଶୁଭ ଦୃଷ୍ଟି ଉନ୍ନତିର ବାଧକ ହୋଇଥାଏ।)

୪୨। **ବଡ ଯାଉଛନ୍ତି ଫସରଫାଟି, ସାନ ଯାଉଛନ୍ତି ବେସରବାଟି**
ଶିଳ ଶିଳପୁଆ ଗଗନେ ଉଡଇ, ଶିମିଳି ତୁଳା କହୁଛି ମୁଁ ବଡ ।
(ଅଭିଜ୍ଞ ଓ କୁଶଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଫଳ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଅନଭିଜ୍ଞ ଓ ଅଣକୁଶଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ଆତ୍ମପ୍ରୋଢି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛନ୍ତି ।)

୪୩ । **ଗରୁଡ ଉପରେ ଦେଖାନ୍ତି ପ୍ରତାପ**
ଯେଣୁସେ ଅଟନ୍ତି ଶିବଙ୍କର ସାପ ।
(ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଲୋକର ବଳରେ ବଳୀୟାନ ହୋଇ ଦୁର୍ବଳଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଏହା କୁହାଯାଇଛି।)

୪୪। **ପୁଷମାସ ଭୁଷୁ ଭୁଷୁ ତିନିଥର ରାନ୍ଧଣା**
ପୁଷମାସ ସରିଗଲେ ସୁକୁ ସୁକୁ କାନ୍ଦଣା ।
(ଚାଷୀ ପରିବାରରେ ପୌଷ ମାସରେ ଧାନ ଅମଳ କାରଣରୁ ଆର୍ଥିକ ଅଭାବ ନଥାଏ, ତେଣୁ ତିନିଥର ରୋଷେଇ ହୋଇଥାଏ। କିନ୍ତୁ ପୌଷ ମାସ ସରିଗଲେ ଅଭାବ ମାଡି ବସେ। ତେଣୁ ସୁକୁ ସୁକୁ କାନ୍ଦଣା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ।)

୪୫। କି ବାହାଘର କଲି, ଖାଇବାର ନାହିଁ
ପିବାର ନାହିଁ, ପାଣି ବୋହି ବୋହି ମଲି ।
(ବିବାହାଦି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଦାୟିତ୍ବରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି
ମଜା ଅପେକ୍ଷା ପରିଶ୍ରମ ଅଧିକ କରିଥାନ୍ତି ।)

୪୬। **ଛନ୍ଦର ମନ୍ଦର ପନ୍ଦର ଦିନ,**
ରେଙ୍ଗୁନ ଧନ ମାସେ
ହିଡର ମାଟି ହିଡରେ ପକାଇଲେ
ବସି ଖାଇବୁ ବରଷେ ।
(ମଣିଷ ଉଧାର କରି ପନ୍ଦର ଦିନ ଚଳି ପାରେ, ବିଦେଶରେ ଚାକିରୀ କରି ସେହି ରୋଜଗାରରେ ମାସଟିଏ ଚଳିଯାଇପାରେ, ଅନୁରୂପଭାବେ ନିଜ କ୍ଷେତରରେ ଖଟି ବ୍ୟକ୍ତି ବର୍ଷଟିଏ ସହଜରେ ଚଳିଯାଇପାରେ ।)

୪୭। ମଲା ଗୋରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦାନ
ଚାଉଳ ଭିତରେ ଅଧା ଧାନ ।
(ଅଦରକାରୀ ଜିନିଷର ତଥାକଥିତ ଦାନ ପ୍ରତି
ବ୍ୟଙ୍ଗ । ଏଥିରେ ପୂଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ ହୁଏ ନାହିଁ ।)

୪୮। **ମାଳି ଠକ୍ ଠକ୍ ଭଜନ ଟାଣ**
ବଡ଼ ଭୋକ କଲା ବେଗା ବେଗି ଆଣ ।
(ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଭୋକ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଳା ଜପୁ ଥାଏ ଓ ଭୋକ ଲାଗିବା ମାତ୍ରକେ ଭଜନ ଭୁଲି ଭୋଜନାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହେ
ସେହି ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ।)

୪୯। **ଜୀଅନ୍ତେ ନଦେଉ ତୁଣ୍ଡରେ**
ମଲେଦେବୁ ବେଣା ମୁଣ୍ଡରେ ।
(ଜୀବନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ପଚାରୁ ନଥିବା ପୁଅ ଝିଅ ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ।

୫୦। **ଶାଗ ଖରଡ଼ ଭାତ ଖା**
ରଙ୍ଗ ଉଖୁଡ଼ାରୁ କ'ଣ ପା'?
(ଘରୋଇ ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ନହୋଇବାହାରର ରଙ୍ଗ ବିରଙ୍ଗର କୃତ୍ରିମ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହକୁ ଦେଖି ଏହା ବ୍ୟଙ୍ଗରେ କୁହାଯାଇଛି ।)

୫୧। **ଯାହା ନଖାଆନ୍ତି ଝିଅ**
ତାକୁ ଜୋଇଁଙ୍କ ପାଟରେ ଦିଅ ।
(ସଦ୍ୟ ବିବାହିତ ଜ୍ୱାଇଁଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ପରଷିବାବେଳେ ସ୍ନେହସିକ୍ତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ।)

୫୨। **ତୋର ଦିନେକୁ ମୋର ଦିନେ**
କହି ରଖୁଛି ତୋର କାନେ କାନେ ।
(କାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି କଲାବେଳେ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କରିବା ଉଚିତ କାରଣ ତାରବି ଦିନ ଆସିବ ଓ ସେ
ତୁମ ଉପରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ପଛାଇବନାହିଁ ।)

୫୩। **ଶାଶୂ ବୋହୂଙ୍କର ଠସର କଳି**
ରାତିରେ ଖାଆନ୍ତି ସରୁ ଚକୁଳି ।
(ଶାଶୂ ବୋହୂଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ କଳି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ପୁଣି ଖାଇବା ବେଳେ ସେ ସବୁକୁ ଭୁଲିଯାଆନ୍ତି)

୫୪। **ଦେଖାଲ ମାଇପେ ଦେଖ**
କଇଁଛ କାଢ଼ିଛି ବେକ ।
(ସବୁ ସମୟରେ ଚୁପ ରହୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସମୟ ଓ ସୁଯୋଗ ଆସିଲେ ମୁହଁ ଖୋଲି ପରିସ୍ଥିତିର ମୁକାବିଲା କରନ୍ତି)

୫୫। **ଆଖ ଘୂରୁଥିବ ଚକ ଘୂରୁଥିବ**
ଘୂରି ଯାଉଥିବ ମହୀ
ସଂସାର ଭିତରେ ଘର କରିଥିଲେ
ପଥର ପଡିଲେ ସହି ।
(ସମୟର ଚକ ତାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରୀତିରେ ଘୂରିଚାଲିଥାଏ । ସୁଖ ଦୁଃଖର ଆବର୍ତ୍ତ ଭିତରେ ମଣିଷକୁ ଦୁଃଖର ସାମନା
ଧୌର୍ଯ୍ୟର ସହ କରିବାକୁ ପଡିବ ।)

୫୬। ମରଣ କାଳେ ନିଦ୍ରା ଗଲେ
ଯମ କି ଛାଡିଦେବ ଭଲେ ।
(ଏ ଦୁନିଆରେ ଯାହା ଅବଧାରିତ ତାହାହିଁ ଘଟିବ, ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ଶୋଇ ରହି ମୃତ୍ୟୁକୁ ଏଡାଇବା ଅସମ୍ଭବ ।)

୫୭। **ଅନାଇ ଦେଲାରୁ ଆକୃତି ଦେଖିଲୁ**
ପ୍ରକୃତି ଦେଖିଲୁ କେଣେ
ବାହା ହେବା ପାଇଁ ସକେଇ ସକେଇ
କାନ୍ଦୁଛୁ କାବାଟ କାଣେ ।
(ଗୁଣ ନଦେଖି ଖାଲି ରୂପ ଦେଖି ବିବାହ କାଲେ ପରେ ଅନୁତାପ କରିବାକୁ ପଡେ ।)

୫୮। **ଅତି ସୁନ୍ଦରୀଲୋ ଚହଟ ଗୋରୀ**
ଆଗେ ତୋତେ ହେଲି ବିଭା
ଏବେ ଯହୁଁ ଧନ ବୟସ ସରିଲା
ଦାଣ୍ଡେ ବସାଉଛୁ ସଭା ।
(ପୁରୁଷର ବୟସ ଗଡି ଗଲେ ଓ ଧନ ସରି ଆସିଲେ ସାଂସାରିକ ଜୀବନ ଦୁଃସହ ହୋଇପଡେ, ଏମିତିକି ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟ ତିକ୍ତ ହୋଇ ଉଠେ ।)

୫୯। **ନିର୍ଲଜ ହେଲେ ଯେଉଁ ଜନ**
କିସ କରିବେ ଭଗବାନ ।
(ଅହଂ ପ୍ରବଣ ଓ ମନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଥିବା ମଣିଷର ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବି ଡର ନଥାଏ।)

odia.org

୬୦। **ଯାହାର ଯେଉଁ ରୋଗ**
ମୁଣ୍ଡ ଧୋଇଲେକି ଯିବ ।
(ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରକୃତି(ସ୍ବଭାବ)ମୂଳ ରୋଗକୁ(ଚାରିତ୍ରିକ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ) ସାମାନ୍ୟ ଉପଚାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରିବା ସହଜ ନୁହେଁ।)

୬୧। **କେଉଁଠାରେ ଖଡୁ, ଗଡୁ କେଉଁଠାରେ ମୁଦି**
କେଉଁଠାରେ ବୋଲାଉଛ କରୁଣାବାରିଧି ।
(କଂସା ଓ ପିତ୍ତଳରେ ଖଡୁ,ଗଡୁ,ଓ ବାସନକୁସନ ତିଆରି ହେବାଭଳି ଭଗବାନଙ୍କର ବିଗ୍ରହ ମଧ୍ୟ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ।)

୬୨। **ଛନ୍ଦ ନଜାଣି ନନ୍ଦ ଘରଣୀ**
ପୁତନା କୋଳେ ଦେଲା ପୁଅକୁ ଆଣି ।
(ଜଟିଳ ଦୁନିଆରେ ସରଳତା ଭୟାବହ ବିପଦକୁ ଡାକିଆଣିପାରେ, ତେଣୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଶୀଳନ ନକରି କାହାକୁ ଭରସା କରିବା ଅନୁଚିତ ।)

odia.org